

JUSTITISMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 11. december 2014
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Tina Tolstrup Bak Jensen
Sagsnr.: 2014-0030-2805
Dok.: 1402166

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 214 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 27. november. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Mette Frederiksen

/

Christian Hesthaven

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 214 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvilke muligheder der er efter den gældende lovgivning, for at retsforfølge danske statsborgere eller personer med opholdstilladelse i Danmark, som direkte eller indirekte igennem deres organisation, f.eks. Islamisk Stat, er i militær konflikt med danske styrker i udlandet, med angivelse af den konkrete lovgivning og de konkrete paragraffer, herunder oplyse hvilke strafferammer der er for de forskellige bestemmelser?”

Svar:

1. Regeringen tager på det kraftigste afstand fra, at personer tilslutter sig internationale ekstremistiske organisationer for at deltage i væbnede konflikter i udlandet. Dette gælder selvsagt også personer, som direkte eller indirekte tilslutter sig ekstremistiske organisationer, der er i væbnet konflikt med danske styrker i udlandet.

Som anført i Justitsministeriets besvarelse af 4. november 2014 af spørgsmål nr. 387 (Alm. del) fra Folketingets Forsvarsudvalg har regeringen derfor også fremlagt en handlingsplan om forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme. Formålet med handlingsplanen er at styrke forebyggelsesindsatsen over for de personer, som er i risiko for at blive en del af ekstremistiske miljøer. Men hvis det forebyggende arbejde ikke har den ønskede effekt, må der skrappe midler til.

Derfor vil regeringen fremsætte et lovforslag, der giver myndighederne supplerende værktøjer til at styrke indsatsen mod rekruttering til væbnet konflikt i udlandet. Der vil således blive fremsat lovforslag om ændring af pasloven, der vil give politiet mulighed for midlertidigt at inddrage passet fra danske statsborgere, som mistænkes for at ville udrejse for at deltage i en væbnet konflikt. Samtidig vil politiet få mulighed for at meddele den pågældende et forbud mod at udrejse af Danmark i et nærmere bestemt tidsrum. Med forslaget vil der blive lagt op til, at udrejse i strid med et udrejseforbud som udgangspunkt skal medføre en ubetinget fængselsstraf.

Der vil endvidere blive fremsat lovforslag om ændring af udlændingeloven, der bl.a. skal sikre, at det vil kunne få opholdsretlige konsekvenser for en herboende udlænding, hvis den pågældende udrejser for at deltage i en væbnet konflikt.

Herudover er der behov for at få afklaret, om de gældende strafbestemmelser er tilstrækkelige til at modvirke deltagelse i og hvervning til væbnede konflikter i udlandet. Justitsministeriet har derfor bedt Straffelovrådet om at vurdere, om de gældende regler i straffeloven udgør et tilstrækkeligt værn i forhold til at modvirke deltagelse i og hvervning til væbnede konflikter i udlandet, samt foreslå eventuelle strafferetlige tiltag, som kan styrke indsatsen på området.

2. Spørgsmålet om, hvad der skal til, for at personer i anledning af, at de direkte eller indirekte gennem en organisation som f.eks. "Islamisk Stat" er i væbnet konflikt med danske styrker i udlandet, kan straffes for overtrædelse af bestemmelser i straffeloven, afhænger af, om de pågældende personer beviseligt har begået et strafbart forhold omfattet af sådanne bestemmelser.

Dette vil bero på en nærmere konkret vurdering, som i givet fald i sidste ende vil skulle foretages af domstolene.

3. Om de bestemmelser inden for Justitsministeriets ressortområde (straffeloven), som det i den forbindelse kunne være relevante at overveje nærmere, kan det oplyses, at straffelovens kapitel 12 og 13 (§§ 98-118 a) indeholder bestemmelser om forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed samt mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme mv.

Efter straffelovens § 101 straffes den, som med krig, besættelse eller andre fjendtligheder for øje foretager nogen handling, hvorved bistand til fjenden forberedes, med fængsel indtil 16 år.

Efter straffelovens § 102, stk. 1, straffes den, som under krig eller besættelse yder fjenden bistand ved råd eller dåd eller til fremme af fjendtlig interesse svækker den danske stats eller dens forbundsfælles kampdygtighed, med fængsel indtil 16 år. I bestemmelsens stk. 2 nævnes eksempler på bistand til fjenden, herunder bl.a. hvervning eller tjenstgøring i fjendtlig krigs- eller besættelsesmagts væbnede styrker, udførelse af hverv som civil funktionær, angivere, propaganda eller ydelse af væsentlig økonomisk støtte.

Om straffelovens §§ 101 og 102 henvises der nærmere til Justitsministeriets besvarelse af 4. november 2014 af spørgsmål nr. 387 (Alm. del) fra Folketingets Forsvarsudvalg.

Fra straffelovens kapitel 13 kan særligt fremhæves følgende bestemmelser:

Efter straffelovens § 114, stk. 1, straffes for terrorisme den, som med forsæt til at skræmme en befolkning i alvorlig grad eller uretmæssigt tvinge danske eller udenlandske offentlige myndigheder til at foretage eller undlade at foretage en handling eller at destabilisere eller ødelægge et lands grundlæggende politiske, forfatningsmæssige, økonomiske eller samfundsmæssige strukturer begår en af de oplyste handlinger, når handlingen i kraft af sin karakter eller den sammenhæng, hvori den begås, kan tilføje et land alvorlig skade, med fængsel indtil på livstid. Handlinger omfattet af bestemmelsen kan f.eks. være manddrab, grov vold, frihedsberøvelse, forstyrrelse af trafiksikkerheden, grove våbenlovsovertrædelser, brandstiftelse mv.

Efter straffelovens § 114 a kan straffen for visse terrorlignende handlinger anført i Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme, som ikke er omfattet af § 114, overstige den højeste for lovovertrædelsen foreskrevne straf med indtil det halve. Hvis den højeste foreskrevne straf er mindre end 4 års fængsel, kan straffen dog stige til fængsel indtil 6 år.

Efter straffelovens § 114 b straffes den, der direkte eller indirekte yder økonomisk støtte til, tilvejebringer eller indsamler midler til eller stiller penge, andre formuegoder eller finansielle eller andre lignende ydelser til rådighed for en person, en gruppe eller en sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a, med fængsel indtil 10 år.

Efter straffelovens § 114 c, stk. 1, straffes den, som hverver en person til at begå eller fremme terrorhandlinger omfattet af §§ 114 eller 114 a eller til at slutte sig til en gruppe eller sammenslutning for at fremme, at gruppen eller sammenslutningen begår handlinger af denne karakter, med fængsel indtil 10 år. Under særlig skærpende omstændigheder kan straffen stige til fængsel i 16 år.

Efter straffelovens § 114 c, stk. 2, straffes den, som hverver en person til at begå eller fremme handlinger omfattet af § 114 b eller til at slutte sig til en gruppe eller sammenslutning for at fremme, at gruppen eller sammenslutningen begår handlinger af denne karakter, med fængsel indtil 6 år.

Efter straffelovens § 114 c, stk. 3, straffes den, som lader sig hverve til at begå handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a, med fængsel indtil 6 år.

Efter straffelovens § 114 d, stk. 1, straffes den, som træner, instruerer eller på anden måde oplærer en person til at begå eller fremme handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a med viden om, at personen har til hensigt at anvende færdighederne til dette formål, med fængsel indtil 10 år. Under særlig skærpende omstændigheder kan straffen stige til fængsel i 16 år.

Efter straffelovens § 114 d, stk. 2, straffes den, som træner, instruerer eller på anden måde oplærer en person til at begå eller fremme handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a med viden om, at personen har til hensigt at anvende færdighederne til dette formål, med fængsel indtil 6 år.

Efter straffelovens § 114 d, stk. 3, straffes den, som lader sig træne, instruere eller på anden måde oplære til at begå handlinger omfattet af § 114 eller § 114 a, med fængsel indtil 6 år.

Efter straffelovens § 114 e straffes den, som i øvrigt fremmer virksomheden for en person, en gruppe eller en sammenslutning, der begår eller har til hensigt at begå handlinger omfattet af §§ 114, 114 a, 114 b, 114 c eller 114 d, med fængsel indtil 6 år.

Efter straffelovens § 114 f straffes den, som uden at forholdet omfattes af §§ 114-114 e, deltager i eller yder væsentlig økonomisk støtte til korps, gruppe eller sammenslutning, der har til hensigt ved magtanvendelse at øve indflydelse på offentlige anliggender eller fremkalde forstyrrelse af samfundsordenen, med fængsel indtil 6 år.

Efter straffelovens § 114 g straffes den, som uden at forholdet omfattes af §§ 114-114 f, deltager i en ulovlig militær organisation eller gruppe, med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Det bemærkes, at straffelovens §§ 114 f og 114 g, der er en videreførelse af den § 114, der var gældende før gennemførelsen af ”Anti-terrorpakke I” (lov nr. 378 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, våbenloven samt lov om udlevering af lovovertrædere til Finland, Island, Norge og Sverige), kun kan anvendes som værn over for angreb på danske offentlige anliggender og den danske samfundsorden.

Det kan tilføjes, at også andre bestemmelser i straffeloven end bestemmelser fastsat i kapitel 12 og 13 efter omstændighederne kan finde anvendelse i forhold til personer, der direkte eller indirekte deltager i en væbnet konflikt i udlandet. Dette gælder eksempelvis reglerne om drab og vold.

Det kan endvidere tilføjes, at straffelovens § 7 om dansk straffemyndighed for handlinger, som foretages inden for et fremmed myndighedsområde, omfatter personer, der på tidspunktet for sigtelsen har dansk indfødsret, er bosat i den danske stat eller har lignende fast ophold her i landet.